

Утвърдил:

Проф. д-р Павел Павлов

Зам. ректор по НИД

СПРАВКА

за дейността на доц. д-р Галина Николова Шамонина,
кандидат в конкурс за заемане на академична длъжност „професор“
по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по руски език
(Иновационни технологии в обучението по чужд език),
обявен в „Държавен вестник“ (ДВ, бр. 8 от 28.01.2014 г.).

Критерии и показатели за оценка на кандидата:

1. Във връзка с учебната дейност:

А. АУДИТОРНИ И ИЗВЪНАУДИТОРНИ ЗАНЯТИЯ

За текущата 2013/2014 академична година аудиторната заетост е 315 часа.

В периода 2009–2014 г. разработва учебни програми в различни образователно-квалификационни степени съгласно учебните планове на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“:

В бакалавърска степен

За студентите от първи и втори курс на всички специалности във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“:

- Русский язык повседневного общения – за 4 езикови нива – А1, А2, В1.1 и В.1.2 съгласно Европейската езикова рамка.

Разработени са варианти за обучение с електронна дъска и мултимедия.

- Русский язык для специальных целей – за нива В1.1, В1.2, В2 съгласно Европейската езикова рамка.

Русский язык для студентов-международников:

- *Лингвострановедение России;*
- *Международные организации;*
- *Дипломатия;*
- *Политическое и государственное устройство России.*

Разработени са варианти за обучение с електронна дъска и мултимедия.

Курсът по лингвостранознание на Русия се провежда изцяло по *проектна технология*. Студентите разработват и защитават езикови изследователски проекти. Програмата и технологията за реализирането ѝ са разработени в учебно пособие „Здравствуй, Россия!”(2008). Създадено е и електронно пособие за целите на курса (2013). 21 студентски проекта са публикувани (8 студентски публикации в *Современные педагогические технологии в обучении русскому языку как иностранному*. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър”, Университетско издателство, 2012, 798 с.; 13 публикации в *Здравей, Проект!* Сборник студентски езикови проекти. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър”, Университетско издателство, 2012, 886 с.). Ръководител на публикуваните проекти по руски език е доц. д-р Г. Шамонина.

– *Русский язык для экономистов* - за студенти от факултет „Международна икономика и администрация”.

– *Русский Экзамен – Туризм* – за студенти от специалност „Бизнес администрация в туризма” и специалност „Туризм” във Филиал Смолян.

В магистърски програми

- *Английски език (специализиран)*– за студенти от специалност „Управление на европейски проекти”.
- *Лекционен курс по методика на обучението по руски език „Проектна технология”* за студенти русисти (гост-лектор).

В докторски програми

- Разработена учебна програма за докторантски минимум по чужд език.

Разработените програми за различни степени перманентно се актуализират. Програмите за специалност „Международни отношения” и „Международни отношения и право” включват и материали в електронната платформа на университета.

Б. КВАЛИФИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ, СУПЕРВИЗИЯ, КОНСУЛТИРАНЕ НА КОЛЕГИ

Провежда майсторски класове, методически семинари, кръгли маси и конкурси за учители по чужд език, по-важните от които са:

- август 2013 (Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“): Организатор и модератор на кръгла маса на тема *„Моя професия – руският език: хорошие практики в преподавании русского языка как иностранного в Болгарии“*. Целева аудитория: студенти русисти 4. курс.
- септември 2013 (Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“): Майсторски клас на тема *„Учимся учить интересно: технологии на уроках РКИ“*. Целева аудитория: 80 учители по руски език от всички краища на България, по проект „Открита линия“ на Националното издателство за образование и наука „АзБуки“.
- октомври 2012 (Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“): Научно-методически семинар (лекции и практикум) на тема: *„Проектната технология като фактор за повишаване на мотивацията на студентите за изучаване на чужд език“*. Целева аудитория: преподавателите по чужд език от Департамент „Чуждоезиково обучение“ на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“.
- август 2012 (к.к. „Албена“): Лекционен курс *„Педагогические технологии: традиции и инновации“* и майсторски клас *„Творческий потенциал проектной технологии в практике школьного обучения“*. Целева аудитория: 50 учители от община Провадия (България) и община Рокишкис (Литва), по проект: „Ученето е забавно“, програма „Коменски“ (2011–2013) LLP-2011-Com-RP-07.
- април 2012 (Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“): Организиране и провеждане на среща-дискусия с известния специалист в областта на английския език и методиката на обучение по чужд език Джеръми Хармър с преподавателите от Департамент „Чуждоезиково обучение“.
- 6 юни 2010–2013 (Руски център на ВСУ): Кръгла маса *„Моя професия – руският език“*. Целева аудитория: учители по руски език от Варна и региона по повод Международния ден на руския език.
- февруари 2011 (Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“): Методически семинар *„Да заговорим на езика на студентите и да направим ученето забавно с помощта на интерактивните технологии“* (съвместно с издателство „Лонгман“). Целева аудитория: преподавателите по чужд език от Департамент „Чуждоезиково обучение“.
- февруари 2011 (Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“): Методически семинар *„Му Lab версии на учебни системи по чужд език“* (съвместно с издателство „Лонгман“). Целева аудитория: преподавателите по чужд език от Департамент „Чуждоезиково обучение“.

- февруари 2010 (Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“): Методически семинар на тема *„Искусство нам любить Россию помогает!“*. Целева аудитория: 60 учители по руски език от Варна, Бургас, Добрич, Русе.
- септември 2010 (гр. Казанлък): Майсторски клас и лекционен курс на тема: *„Здравствуй, Россия!“*. Проектна технология на уроках русского языка“. Целева аудитория: 60 учители по руски език от община Стара Загора.
- август 2009–2013: Кръгли маси на тема: *„Новинки в методике обучения русскому языку как иностранному“*. Целева аудитория: учители русисти.
- 2009–2014: Председател на комисиите за провеждане на конкурси за преподаватели по чужд език във ВСУ.
- 2010–2014: Ръководи екипа на Департамент „Чуждоезиково обучение“ за разработка на програми по чужд език за академични цели и провеждане на курсове за обучение на преподаватели на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“.

В. НОВОВЪВЕДЕНИЯ В МЕТОДИТЕ НА ПРЕПОДАВАНЕ

Активно включва съвременни педагогически технологии, които превръщат обучението в креативен и мотивиращ процес. Акцентира върху иновационния потенциал на личностно и дейностно ориентираните технологии за оптимизиране на методиката на чуждоезиковото обучение – *проектна технология, игрова технология, проблемно обучение, театрална технология, екскурзионна технология, електронно портфолио* и др.

Г. СВЪРЗВАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО С ПРАКТИКАТА

- Обучението се провежда в интерактивната образователна среда на създадения през 2009 г. Руски център на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“: богата медиатека с обучаващи лингвистични тренажори за упражнения по време на занятията и за самостоятелна работа на студентите; сателитна телевизионна система с над 24 руски канала, даващи възможност за включване на автентична реч и части от телевизионни предавания в процеса на обучение; филмотека за организиране на кинолектории по изучаваните теми; достъп до всички издания на централните печатни медии в Русия, намиращи приложение в специализираното обучение по чужд език.

- Знаково постижение за обвързване на обучението по чужд език с практиката е системното реализиране на *езиковите стажове в страната на изучавания език* – Москва (2009, 2010, 2011); Санкт Петербург (2012, 2013); Берлин (2013), Малага (2013). Общ брой сертифицирани студенти – 96 .
- Организира и провежда регулярно студентски национални и международни конкурси на руски език:
  - 2009 – национален конкурс „*Память сердца*” – 13 наградени студенти на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър”;
  - 2010 – национален конкурс „*Мы против войны*” – 19 наградени студенти на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър”;
  - 2011 – национален конкурс за есе „*Дорога к звездам начинается на земле*” – 13 наградени студенти на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър”;
  - 2012, 2013 – международна викторина „*Первый в космосе*” – 6 наградени студенти на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър”;
  - 2012 – университетски конкурс „*Я русский бы выучил ...*” – 4 наградени студенти на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър”.
- Публикувани са 36 студентски есета на лауреати и участници в посочените конкурси (*Прозорци към света. Сборник студентски есета. / Съставител и редактор Г. Шамонина. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър”, Университетско издателство, 2012, 183 с.*).
- 2011–2013: Организира ежегодно *Ден на четенето* (съвместно с Университетската библиотека).
- 2009–2013: Организира участие на студенти в кръгли маси, семинари и студентски школи по руски език.

Д. ПУБЛИКУВАНИ УЧЕБНИ МАТЕРИАЛИ

1. **Шамонина Г.Н.** Дистанционен курс *Русский язык для международных*. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър”, 2014.

2. **Шамонина Г.**, Михайлова Д., Димов М. Дистанционен курс *The Spirit of Bulgaria*. Английски език за студенти от специалности „Бизнес администрация в туризма” и „Туризм”, Варна: ВСУ „Черноризец Храбър”, 2014.
3. **Шамонина Г.Н.** Електронно издание на курс по лингвостранознание на Русия, предназначен за студенти от специалност „Международни отношения” и „Международни отношения и право”, 2013.
4. **Шамонина Г.**, Михайлова Д., Димов М. Учебни онлайн материали по проект за развитие на компетенциите на преподавателите по специализиран чужд език в условията на межкултурно обучение. Материалите са разделени в 5 модула: *Разбиране на взаимоотношенията между различните култури; Толерантност; Стереотипи; Неразбирателство и конфликт; Демонстриране на откритост и интерес към различните култури*, 2013.

Съставени от доц. д-р Г. Шамонина сборници с характер на учебни помагала, издания на ВСУ:

1. *Прозорци към света*. Сборник студентски есета. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър”, Университетско издателство, 2012, 183 с. (Съставител и научен редактор).
2. *Здравей, Проект!* Сборник студентски езикови проекти. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър”, Университетско издателство, 2012, 886 с. (Съставител)

Е. РАБОТА СЪС СТУДЕНТИ В НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ И ХУДОЖЕСТВЕНОТВОРЧЕСКИ ПРОЕКТИ

- Организира участието на студенти на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър” в лятна квалификационна школа в рамките на 5 международни проекта на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър” и Фонд „Руский мир” (2009–2013). За отлично представяне в школите 2 студенти от ВСУ са наградени с участие в Първия световен фестивал на

руския език (Санкт Петербург, 2011) и V Международен Пушкински форум (Москва, 2011); 6 студенти — с участие във Втория световен фестивал на руския език (Санкт Петербург, 2014).

- В рамките на международните квалификационни школи (2011–2013) работи със студенти русисти от 9 европейски държави – България, Унгария, Полша, Украйна, Сърбия, Гърция, Литва, Латвия и Молдова. Общ брой сертифицирани студенти русисти в областта на методиката на обучението по руски език като чужд – 175.
- Организира участието на студенти на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър” в научно-практически семинар „Обучение на *переводческому мастерству*”, проведен по международен проект на Фонд „Русский мир” и Пловдивския университет (Пловдив, 2013).
- Включва студенти на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър” с отлични резултати в изучаването на руски език като *участници в стаж-обучение* по международен проект „Студент Русского мира“ в Москва (2009).
- Съдейства на Президента на университета за определяне на студенти с отлични резултати в изучаването на руски език и удостояването им със стипендия на Президента на Варненския свободен университет (2010, 2013).
- Организира участие на студентите в срещи, публични лекции и майсторски класове на водещи руски дипломати, политици и учени: (2009 – проф. д. ист. н. Вячеслав Никонов, ръководител на Фонд „Русский мир“; 2010 – Юрий Исаков, Извънреден и Пълномощен посланик на Русия в България; 2011 – А. А. Громико, зам. директор на Института за Европа, Руска академия на науките; 2012 – проф. д-р Елена Павловская; 2013 – проф. д. пс. н. Лариса Цветкова, зам. ректор на Санкт-Петербургския държавен университет).
- Организира *участието на студенти в ежегодни тематични университетски, национални и международни конкурси* за написване на есе, изготвяне на презентации и *изложби*, посветени на знаменателни събития и юбилейни дати от историята на Русия и България: „Творчество А.П. Чехова” (2010); „Созвездие Гагарина. Байконур/Варна” (2011); „Женское лицо войны”

(2012); „Русская научная и художественная литература” (2012); „Россия в сердце Болгарии” (2013); „Държава духа” (2013); „Российские космонавты в Варне” (2013).

- Организира студентски литературни четения на различни езици в *Деня на четенето* във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър” (2011 – 2014).
- Рецензира и редактира студентски материали за сайта на Фонд „Русский мир” и за публикуване в научни сборници.
- Популяризира постиженията на студентите на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър” в медиите.

2. Във връзка с научноизследователската дейност:

A. УЧАСТИЕ В НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ПРОЕКТИ

През периода 2009–2014 г. взема участие в общо 13 проекта, в 6 от тях като ръководител, в 4 – като координатор на дейност, в 3 – като партньор и участник.

- 2009–2014

Работи по проекти на ВСУ и Фонд „Русский мир” за създаване на Руски център във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър” (2009) и реализиране на плана за работа на Центъра като негов директор (2009–2014). За посочения период Руският център на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър” стана един от водещите в света центрове с разнообразна и активна дейност за популяризиране на руския език, история и култура. Има четири награди от фонд „Русский мир” и Федерална агенция „Россътрудничество” за своята активна дейност и принос за поддържане на българо-руските образователни и културни връзки и сътрудничество.

- 2009–2013

Ръководител на 5 международни проекта за организиране и провеждане на квалификационна школа „*Съвременни педагогически технологии в обучението по руски език като чужд*” на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър” и Фонд „Русский мир”. Това е единствената в Европа методическа школа

за начинаещи преподаватели русисти на прага на тяхната професионална кариера. Проектите, ръководени от доц. д-р Г. Шамонина, включват организиране на квалификационна школа с участници от Белградския университет (Сърбия), Будапещенския университет „Лоранд Етвеш“ (Унгария), Белцкия държавен университет „Алеку Руссо“ (Молдова), Даугавпилския университет (Латвия), Харковския хуманитарен университет „Народна украинска академия“ (Украйна), Краковския педагогически университет (Полша), Ягелонския университет (Полша), Института за балкански езици и руски език в Солун (Гърция), Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, Югозападния университет „Неофит Рилски“ и Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“; съставяне и издаване на сборници с материали от школите, провеждане на майсторски класове, лекции, семинари-практикуми и кръгли маси по методика на обучението по руски език като чужд и иновациите в нея. Доц. д-р Галина Шамонина е съставител на 1 сборник с материали, рецензент и автор на предговорите към 5 сборника.

- 2013 –2014

Партньор по международен проект /LDU/ № LLP-2012-LEO-MP-49 „Развитие на компетенциите на преподавателите, преподаващи специализиран чужд език в условията на межкултурно обучение“, Програма за учене през целия живот, Секторна програма „Леонардо да Винчи“, дейност „Партньорства“. Координатор на екипа от Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“. По този проект са осъществени 12 преподавателски мобилности във водещи образователни институции в Латвия, Швеция, Дания и Шотландия. Проектът включва работни срещи, преподавателски мобилности и разработка на онлайн материали от всеки партньор, разделени в 5 модула по следните теми: *Разбиране на взаимоотношенията между различните култури; Толерантност; Стереотипи; Неразбирателство и конфликт; Демонстриране на откритост и интерес към различните култури.* Участва в разработването на методическа рамка за обучение в интеркултурна среда в сферата на професионалното образование.

- 2013

Партньор по международен проект „Открытая линия“ на Национално издателство за образование и наука „АзБуки“ и Фонд „Русский мир“ – „Най-нови тенденции и практики в преподаването на руски език като чужд“. Провежда майсторски клас на тема „*Учимся учить интересно: технологии на уроках русского языка как иностранного*“. Организира и провежда двудневно обучение

на учители русисти в Руския център на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“.

- 2013– 2014

Участие в проект на ВСУ BG051PO001-3.1.09 – *„Създаване и апробиране на система за кариерно израстване на преподавателите във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“*. Координатор на обучението по английски език. Предложени са 12 специализирани курса по английски език. Дейностите по проекта са изпълнени.

- 2013–2014

Участие в проект на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“ BG051PO001-4.3.04-0012 *„Нови технологии за развитие на електронни форми и дистанционно обучение във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“*. Разработва самостоятелно един дистанционен курс по руски език за студенти международници и един дистанционен курс по английски език в областта на туризма (в съавторство).

- 2009–2010

Международен проект „Dolceta” – координатор на екипа от преподаватели по чужд език, участници в проекта. „Dolceta” е проект за онлайн обучение на потребителите, който включва всички държави–членки на ЕС, и се финансира от Европейската комисия. „Dolceta” представя онлайн модули, които се отнасят до различни теми, свързани с правата на потребителите. Специализираните секции съдържат планове на уроци, средства за интерактивно обучение, безплатни материали и други образователни ресурси по теми като обучение на потребители, образование за устойчиво потребление, финансова грамотност и други.

- 2009– досега

Университетски проект *„Обучение на две скорости”*, координатор *„Признаване или сертифициране на езикови компетентности“*.

Б. ЧЛЕН НА РЕДАКЦИОННИ КОЛЕГИИ

2012–досега: Член на редколегията на научното списание *„Чуждоезиково обучение”* (Национално издателство за образование и наука „АзБуки”), издание на Министерството на образованието и науката на Република България.

2012 – досега: Член на редколегията на електронното научно списание *e-Journal* на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“.

В. ЧЛЕНСТВО В АВТОРИТЕТНИ ПРОФЕСИОНАЛНИ ОРГАНИЗАЦИИ

- Дружество на русистите
- Българска асоциация за качествени езикови услуги „Оптима”

Г. УЧАСТИЕ С ДОКЛАДИ В МЕЖДУНАРОДНИ И НАЦИОНАЛНИ НАУЧНИ ФОРУМИ

Има над 35 доклада в международни и национални форуми, от които за участие в конкурса са представени 13.

1. **Shamonina G.**, Kostova B. *How to navigate the world of academia: essential skills and innovative sources* // International conference "Improving Standards of Quality in Language Education and Research", Bucharest, Roumania, 1–3 March 2013.
2. **Шамонина Г.Н.** *Образователный аудит в системе управления качеством обучения иностранным языкам в высшей школе*. Пленарен доклад на Международен форум "Качеството в обучението по руски език". София, юли 2012.
3. **Шамонина Г.Н.** *Квалификационная школа Варненского свободного университета как пример сотрудничества нескольких европейских русских центров в области методики преподавания русскому языку как иностранному*. Електронна презентация // V Асамблея на Фонд „Русский мир”; пленарен доклад на кръгла маса „Русские центры“. Санкт Петербург, 2011.
4. **Шамонина Г.Н.** *Современные педагогические технологии в обучении русскому языку как иностранному (РКИ) студентов-нефилологов* // Доклад, представен на XII Конгрес на Международната асоциация на преподавателите по руски език и литература „Русский язык и литература во времени и пространстве“. Т. 3. Шанхай, 2011, с. 709–712.
5. **Шамонина Г.Н.** *Методический семинар-практикум „Проектная технология”*. Електронна презентация // Сборник „Современные педагогические технологии в обучении русскому языку как иностранному“. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър“, Университетско

издательство ВСУ, 2011, с. 250–325.

6. **Шамонина Г.Н.** *Многоязычие как инструмент взаимопонимания* // Международный форум „Обучение русскому языку на протяжении всей жизни. Непрерывное единство всех этапов обучения русскому языку: детский сад – школа – университет“. Русе, 2010.
7. **Шамонина Г.Н.** *В мире Русского мира*. Электронна презентация // IV Асамблея на фонд „Русский мир“. Москва, 2012.
8. **Шамонина Г.Н.** *Современные программы и методики преподавания русского языка в Болгарии*. Электронна презентация // III Ассамблея на Фонд „Русский мир“. Москва, 2009.
9. Московкин Л.В., **Шамонина Г.Н.** *Научно-методическая библиотека преподавателя русского языка как иностранного: обзор научных новинок*. Электронна презентация // Сборник „Современные педагогические технологии в обучении русскому языку как иностранному“. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър“, Университетско издателство ВСУ, 2013, с. 945–957.
10. **Шамонина Г.Н.** *Технологии на уроках РКИ для студентов-нефилологов*. Электронна презентация // Сборник „Современные педагогические технологии в обучении русскому языку как иностранному“. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър“, Университетско издателство, 2013, с. 852–868.
11. **Шамонина Г.Н.** *Ресурсы Русского центра в помощь преподавателям РКИ*. Электронна презентация // Сборник „Современные педагогические технологии в обучении русскому языку как иностранному“. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър“, Университетско издателство, 2010, с. 472–519.
12. **Шамонина Г.Н.** *Обучение иностранному языку в виртуальной учебной среде*. // Пленарен доклад на Международен форум "Русский язык и русская культура – пути укрепления их позиций в современном мире". София, 06–10 юли 2013.
13. **Шамонина Г.Н.** *Лингводидактический аспект деятельности Русского центра Варненского свободного университета*. Электронна презентация // Международный форум "Русский язык и русская культура –

пути укрепления их позиций в современном мире". София , 06–10 юли 2013.

Д. ЧЛЕН НА НАУЧНИ ЖУРИТА

- Член на научно жури, определено със заповед № РД 38-420 от 04.07.2013 г. на Ректора на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ в конкурс за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по руски език на гл.ас. Аглая Георгиева Маврова (Софийски университет „Свети Климент Охридски“);
- Член на научно жури, определено със заповед № РД 38-114 от 02.03.2012 г. на Ректора на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ в конкурс за присъждане на научна степен „доктор на педагогическите науки“ по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по руски език на доц. д-р Елизавета Самойловна Капинова (Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – гр. Бургас).
- Член на научно жури, определено със заповед № РД 8019-120 от 04.04.2011 г. на Ректора на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по научна специалност 05.07.03 Методика на обучението (по руски език) на гл. ас. д-р Антония Димитрова Радкова.
- Автор на становище за автореферат на дисертационен труд на тема *„Метафора в аспекте лингвокултурологии“* на доц. д-р Евгений Юрков в процедура за присъждане на научна степен „доктор на филологическите науки“ по специалност 10.02.01 – Русский язык, Санкт-Петербургски държавен университет, Русия, 2012.
- Автор на становище за автореферат на дисертационен труд на тема *„Содержание коммуникативной компетенции иностранцев при использовании русского языка в сфере международного туристского бизнеса“* на Мария Илиева Лайкова по процедура за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по специалност 13.00.02 – Теория и методика обучения и воспитания (русский язык как иностранный), Държавен институт по руски език „Ал. С. Пушкин“, Москва, Русия, 2009.

Е. ИЗНАСЯНЕ НА ЛЕКЦИИ В ЧУЖДИ УНИВЕРСИТЕТИ

- *Самарский государственный университет путей сообщения*, гр. Самара, Русия: водещ преподавател съвместно с проф. Лунева Л.В. в Интерактивен обучителен семинар на тема „Современные технологии преподавания в вузе: активные и интерактивные формы проведения занятий“. Целева аудитория: ръководители на катедри от университета. 17.02. 2014.
- *University of Naples (SUN)*, гр. Неапол, Италия: лекции на тема: “Pedagogical basis for using new technologies in the field of LSP. Modern technologies in teaching LSP. Project work in LSP classroom”. 8.05–14.05.2013.
- *Пловдивски университет „Паусий Хилендарски“*, гр. Пловдив. Лекционен курс по методика на чуждоезиковото обучение “Проектната технология в обучението по руски език като чужд“. 2013.

Ж. НАУЧНИ ПУБЛИКАЦИИ (публикувани след заемане на академична длъжност „доцент“).

I. МОНОГРАФИИ

1. **Шамонина Г.Н.** СОВРЕМЕННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ КАК ОСНОВА КРЕАТИВНОГО ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫМ ЯЗЫКАМ. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър“, Университетско издателство, 2014.

В монографията се разглеждат съвременните технологии като основа за креативно обучение по чужд език (с примери от обучението на студенти по руски език като чужд). Описани са възможностите на водещите информационни и комуникационни технологии. Специално внимание се отделя на дистанционното обучение по чужд език. Предложените практически решения дават възможност за информиран избор на подходяща технология за определен етап от обучението.

2. Московкин Л.В., **Шамонина Г.Н.** ИННОВАЦИИ В ОБУЧЕНИИ РУССКОМУ ЯЗЫКУ КАК ИНОСТРАННОМУ. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър“, Университетско издателство, 2013.

Монографията е посветена на иновационните технологии в обучението по руски език като чужд (екскурзионна, театрална, проблемна, проектна, етнокултурна, технология „портфолио“) и иновационните средства за обучение (езиково портфолио, компютър). Направен е опит за теоретично осмисляне на иновациите в контекста на съвременната методика. Описанието на всеки вид иновация е съпроводено от практическа разработка за приложение в процеса на обучение.

3. **Шамонина Г.**, Костова Б. КЛЮЧ КЪМ УСПЕХА. ЕЗИКЪТ НА АКАДЕМИЧНАТА КОМУНИКАЦИЯ. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър“, Университетско издателство, 2013.

Монографията е опит да се проучат и обобщят съществуващите университетски практики на академичния диалог по света, да се изведат акцентите в българския, английския и руския модел и да се обособят уменията, които включват правила на стила и етикета, характерни за академичната комуникация. Съществено предимство на съдържанието и организацията на материалите е синтезът на знания за чуждия език, научния стил и спецификата на реторическите монологични и диалогични жанрове. Изследването е насочено към развиване на уменията за създаване на научни текстове на чужд език в различни академични жанрове.

II. СТУДИИ

1. **Шамонина Г.**, Костова Б. *Комуникативни стратегии за научна дискусия* // е-Journal на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“: Чуждоезиково обучение. – 2014. – № 7.

Изследването съдържа разработка на комуникативни стратегии за участие в научна дискусия от гледна точка на реториката, теорията на комуникацията и лингвистичната прагматика. Във фокуса на интереса са стратегиите за научна дискусия, тълкувани като планиране на определени действия, които биха довели до успешно постигане на предварително начертана цел чрез аргументация и реторични похвати, чрез спазване на комуникативните максими и принципа на сътрудничеството, чрез правилно използване на въпроси. Обемът на представените примери (езикови единици, комплекс от думи и типови конструкции), с акцент върху специфичните за отделните езици (български, английски и руски) изразни средства, подчертава факта, че изследването има и прагматични цели. То представя един възможен модел за практическо приложение на комуникативните стратегии, който може да се развива, усъвършенства и обогатява.

III. РЕЦЕНЗЕНТ И НАУЧЕН РЕДАКТОР

- Общ брой рецензирани трудове – 24, с обем над 5 000 страници.

1. *Современные педагогические технологии в обучении русскому языку как иностранному*. Сборник материалов V Международной летней квалификационной школы. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър“, Университетско издателство, 2013, 959 с. (и автор на предговора към изданието).
2. *Современные педагогические технологии в обучении русскому языку как иностранному*. Сборник материалов IV Международной летней квалификационной школы. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър“, Университетско издателство, 2012, 798 с. (и автор на предговора към изданието).
3. *Здравей, Проект!* Сборник студентски езикови проекти. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър“, Университетско издателство, 2012, 886 с.
4. *Прозорци към света*. Сборник студентски есета. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър“, Университетско издателство, 2012, 183 с. (и автор на предговора към изданието).
5. Донева-Стоянова М. *EL ESPAÑOL – PARA SEGUIR ADELANTE!* Варна: ВСУ „Черноризец Храбър“, Университетско издателство, 2012, 63 с.
6. Йорданова В. *Shall We Dream?* Варна: ВСУ „Черноризец Храбър“, Университетско издателство, 2012, 89 с.
7. Белчева В. *DEUTSCH IN DER POLITIK*. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър“, Университетско издателство, 2012, 57 с.
8. *Современные педагогические технологии в обучении русскому языку как иностранному*. Сборник материалов III Международной летней квалификационной школы. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър“, Университетско издателство, 2011, 1038 с. (и автор на предговора към изданието).
9. *Современные педагогические технологии в обучении русскому языку как иностранному*. Сборник материалов II Летней квалификационной школы.

Варна: ВСУ „Черноризец Храбър“, Университетско издателство, 2010, 822 с.
(и автор на предговора към изданието).

Рецензент и редактор на текстове, публикувани в научното списание „Чуждоезиково обучение“ (2012–2014):

10. *Чуждоезиково обучение*. – 2014. – кн. 1. – с. 90 – 119.
11. *Чуждоезиково обучение*. – 2013. – кн. 1. – с. 99 – 131.
12. *Чуждоезиково обучение*. – 2013. – кн. 2. – с. 261 – 274.
13. *Чуждоезиково обучение*. – 2013. – кн. 3. – с. 511 – 578.
14. *Чуждоезиково обучение*. – 2013. – кн. 5. – с. 704 – 754.
15. *Чуждоезиково обучение*. – 2013. – кн. 6. – с. 859 – 865.
16. *Чуждоезиково обучение*. – 2012. – кн. 4. – с. 296 – 396.
17. Мухтарова Ш. *Этапы становления и развития этнического компонента в содержании высшего педагогического образования в Казахстане* // Педагогика. – 2012. – № 7. – с. 1102–1117.
18. Болотов В., Вальдман И., Ковалева Г., Пинская М. *Российская система оценки качества образования: главные уроки (аналитический обзор)* // Стратегии на образователната и научната политика. – 2013. – № 3. – с. 400 – 413.
19. Болотов В., Вальдман И., Ковалева Г., Пинская М. *Российская система оценки качества образования: главные уроки (аналитический обзор)* // Стратегии на образователната и научната политика . – 2013. – № 4. – с. 552 – 574.
20. Кожухметова К. *Этническая педагогика как интегративная, развивающаяся отрасль педагогической науки* // Стратегии на образователната и научната политика . – 2013. – № 6. – с. 715 – 731.
21. Московкин Л.В. *Опыт методической историографии (на материале работ по истории преподавания русского языка как иностранного)* // Профессионално образование. – 2013. – № 4. – с. 315–320.
22. Ростовцев А., Кульгина Л. *Организационный аспект технологии сквозного курсового проектирования.* // Профессионално образование. – 2013. – № 2. – с. 146–161.

23. Далабаев Ж., Жумадилова А. *Концептуальное видение создания Национальной системы квалификаций* // *Профессиональное образование*. – 2013. – № 6. – с. 525–534.

24. Научен консултант на международен проект на Националното издателство за образование и наука „АзБуки“ „Открытая линия“ и публикувания сборник с материалите по проекта.

Открытая линия: Новейшие тенденции и практики преподавания русского языка как иностранного. Сборник материалов. София: Национално издателство за образование и наука „АзБуки“, 2013, 160 с.

IV. СЪСТАВИТЕЛСТВО

- Общ брой трудове – 6, с обем над 1700 страници.
- 1. *V Международная летняя квалификационная школа „Современные педагогические технологии в обучении русскому языку как иностранному“* // *Чуждоезиково обучение*. – 2013. – № 4. – с. 511–578.
- 2. *IV Международна лятна квалификационна школа „Современные педагогические технологии в обучении русскому языку как иностранному“* // *Чуждоезиково обучение*. – 2012. – № 4. – с. 296–396.
- 3. *Прозорци към света*. Сборник студентски есета. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър“, Университетско издателство, 2012, 183 с.
- 4. *Качество обучения русскому языку*. Материалы международного форума. София, 2012, 480 с.
- 5. *Обучение русскому языку на протяжении всей жизни. Непрерывное единство всех этапов обучения русскому языку: детский сад–школа–университет*. Сборник материалов международного форума. Русе, 2009, 318 с.
- 6. *Современные педагогические технологии в обучении русскому языку как иностранному*. Сборник материалов I Летней квалификационной школы.

Варна: ВСУ „Черноризец Храбър“, Университетско издателство, 2009, 599 с.
(и автор на предговора към изданието).

V. СТАТИИ

1. **Шамонина Г.Н.** *Дидактическият потенциал етнокултурной технологии в обучении русскому языку как иностранному // Чуждоезиково обучение.* – 2014. – кн. 1. – с. 105–114.
2. **Шамонина Г.Н.** *Обучение иностранному языку как процесс сотворчества, сотрудничества и сопереживания // Чуждоезиково обучение.* – 2014. – кн. 2. – с. 225–234.
3. **Shamonina G., Kostova B.** *Unlocking potential: tools for supporting academic communication // The Journal of Teaching English for Specific and Academic Purposes.* – 2014. – Vol. 1. – No 5.
<http://espear.junis.ni.ac.rs/index.php/espear>
4. **Шамонина Г.Н.** *Электронный портфолио как современная сетевая технология и его использование в обучении иностранному языку // Сборник научни трудове на Пловдивския университет „Паисиеви четения“.* Пловдив: Пловдивски университет, 2013, 11 с.
5. **Шамонина Г.Н.** *Современные педагогические технологии в обучении русскому языку как иностранному // Чуждоезиково обучение.* – 2013. – кн. 1. – с. 125–130.
6. **Шамонина Г.Н.** *Формирование толерантной личности средствами иностранного языка // „Наука и культура России“.* Материалы X Международной научно-практической конференции. Том 2, Самара, 2013, с. 136–137.
7. **Шамонина Г.Н.** *Обучение иностранному языку в виртуальной учебной среде // Сборник „Современные педагогические технологии в обучении русскому языку как иностранному“.* Варна: ВСУ „Черноризец Храбър“, Университетско издателство, 2013, с. 197–204.
8. **Шамонина Г.Н.** *Образовательный аудит в системе управления качеством обучения иностранным языкам в высшей школе //*

Сборник „Современные педагогические технологии в обучении русскому языку как иностранному“. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър“, Университетско издателство, 2012, с. 117–127.

9. **Shamonina G.**, Kostova B. *Time to Get Switched On // Squaring the circle: Matching competence with performance*, First International ELT Conference, Izmir University of Economics, 25–27 March 2011, Izmir University of Economics, Turkey, с. 71–80.
10. **Шамонина Г.Н.** *Проектная технология // Сборник „Современные педагогические технологии в обучении русскому языку как иностранному“*. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър“, Университетско издателство ВСУ, 2011, с. 81–100.
11. **Шамонина Г.Н.** *Многоязычие как инструмент взаимопонимания в обучении языку специальности // Сборник III Конгресса Российского общества преподавателей русского языка и литературы „Динамика языковых и культурных процессов в современной России“*. Санкт Петербург, 2012, с. 529–533.
12. **Шамонина Г.Н.** *Исследовательские проекты студентов-нефилологов в курсе русского языка как иностранного (РКИ): секрет успеха // Сборник II Международной конференции „Русский язык и литература в международном образовательном пространстве: современное состояние и перспективы“*. Гранада, 2010, с. 686–691.
13. **Шамонина Г.**, Костова Б. *За някои практически аспекти на многоезичието: учебник по чужди езици // „Език, литература, многоезичие“*. Национална междууниверситетска конференция, Нов български университет. София, 2011, с. 233–242.
14. **Шамонина Г.Н.** *Здравствуй, Проект! // II Конгресс Российского общества преподавателей русского языка и литературы «Русский язык и культура в пространстве Русского мира»*. Санкт Петербург, 2010, с. 386–391.

3. Други значими постижения

А. СПЕЦИАЛИЗАЦИИ И ФОРМИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯТА

През периода 2009–2014 г. са осъществени следните по-важни участия:

- 2013: Государственный институт русского языка им. А.С. Пушкина (Москва, Русия). Методический семинар для преподавателей русского языка, работающих в зарубежных высших учебных заведениях, где **открыты** Русские центры.
- 2013: Национално издателство за образование и наука „АзБуки“. Майсторски класове *„Новейшие тенденции и практики преподавания русского языка как иностранного“*.
- 2013: Руски център, София. Методически семинар на тема *„Контроль в учебном процессе при обучении РКИ“*.
- 2012: Методически семинар на издателство Pearson *„Some practical approaches to CALL“*.
- 2012: Методически семинар на издателство Pearson с лектор Джеръми Хармър. *Old world? New world? Our world.*
- 2012: Санкт-Петербургски държавен университет. Обучение по допълнителна образователна програма *„Русский язык как иностранный“*.
- 2012: Санкт-Петербургски държавен университет. Специализация по програма *„Лингводидактическое тестирование“: процедура и методика проведения тестирования ТЭУ, ТБУ, ТРКИ-I, ТРКИ-II (оценка), проведение тестирования для приема в гражданство РФ. Удостоверение за квалифициран изпитващ по посочените нива на владеене на руски език.*
- 2012: Руски център, София. Методически семинари *„Использование аудиовизуальных, мультимедийных и компьютерных технологий в обучении РКИ“*, *„Обучение аудированию“* и *„Обучение письменной речи“*.
- 2011: Pearson Longman: Методически семинар на тема *„Blended learning – a flexible solution“*.
- 2010: Российский университет дружбы народов (Москва, Русия). Международен специализиран семинар за повишаване квалификацията на ръководителите и методистите на Руските центрове.
- 2010: Государственный институт русского языка им. А. С. Пушкина (Москва, Русия). Общокомуникативен курс по руски език.
- 2010: Участие в I Международен конгрес на чуждестранните преподаватели по руски език, Москва, Русия.

- 2010: Pearson Longman. Методически семинар *“Interactive technologies in the University of the 21st century”*.
- 2010: Express Publishing. Методически семинар *“Interactive whiteboard”*.

През периода 2009–2014 г. са осъществени 5 *академични мобилности*, както следва: 2013 – University of Naples (гр. Неапол, Италия); 2012 – Klaipeda State College (Литва); 2013 – Folkeuniversitetet Kristiansand (Швеция); 2013 – North Glasgow College (Великобритания); 2014 – SDE College (Дания).

Б. ПОЛУЧЕНИ НАГРАДИ

- Наградена от Ректора на ВСУ със *златен нагръден знак* (2011).
- *Национална награда „Златна муза”* за високи творчески постижения и принос в развитието на българо-руските културни връзки (2010).
- От Федерална агенция „Россътрудничество” при Министерството на външните работи на Русия: *Почетна грамота* за принос в установяването на конструктивни връзки между България и Русия в областта на образованието (2009).
- От Международното педагогическо дружество за подкрепа на руския език, Москва, Русия: *Диплом* за специален принос в съхраняването и развитието на руския език и култура в Република България (2010).
- От Генералното консулство на Русия във Варна: *Грамота* за подкрепа и развитие на съвременните методи за изучаване на руски език в Република България и поддържане на интереса към руския език сред младото поколение българи (2011).
- от МАПРЯЛ: *Диплом* на лауреат на конкурса на преподавателите русисти на Световния фестивал на руския език (Санкт Петербург, 2011).
- От Федерална агенция „Россътрудничество” при Министерството на външните работи на Русия: *Диплом* за съвместна работа с „Россътрудничество“ за развитие на двустранното сътрудничество, популяризиране на руския език и култура, за укрепване на дружбата и взаимното разбирателство между народите, за съдействие в реализирането на съвместни образователни културни програми (2013).

- От ректора на Държавния институт по руски език „Ал. С. Пушкин” – гр. Москва, Русия: *Благодарствена грамота* за голям личен принос в изучаването и преподаването на руски език в България (2013).
- От Фонд „Русский мир“: *Грамота* за многогодишна плодотворна работа за разпространение и популяризиране на руския език, укрепване на връзките между народите на Русия и България и по повод отбелязването на Деня на славянската писменост и култура (2013).

25.03.2014 г.

Доц. д-р Г. Шамонина